

УДК 338.242

DOI: 10.31891/2307-5740-2021-296-4-15

АДАСЮК І. П.

ORCID ID: 0000-0003-2575-2359

e-mail: i.p.adasiuk@nuwm.edu.ua

МАРТИНЮК О. В.

e-mail: o.v.martynjuk@nuwm.edu.ua

Національний університет водного господарства та природокористування

SWOT-АНАЛІЗ АУТСОРСИНГУ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ

У статті проведено SWOT-аналіз послуг бухгалтерського аутсорсингу. SWOT-аналіз дозволяє встановити перед керівництвом компанії чітку інформацію про ринок бухгалтерського аутсорсингу, скласти розуміння зовнішніх сил, тенденцій і перешкод, в умовах яких підприємство має намір зайняти конкурентоспроможне місце на ринку. Дослідження послуг методом SWOT-аналізу дозволить визначити переваги і можливостей, недоліки і загрози для суб'єктів господарювання, які планують передати облікові функції на аутсорсинг. Новизна статті полягає у чіткому формулюванні основних напрямків розвитку ринку бухгалтерського аутсорсингу через систематизацію наявної інформації про його сильні і слабкі сторони, а також визначити потенційні можливості та загрози, що діють на ринок ззовні.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський облік, облікові функції, конкурентоспроможність, SWOT-аналіз, слабкі сторони, сильні сторони, загрози, можливості.

ILONA ADASIUK,

OKSANA MARTYNIUK

National University of Water and Environmental Engineering

SWOT-ANALYSIS OF OUTSOURCING OF ACCOUNTING SERVICES

The article based on SWOT-analysis of outsourcing of accounting services. Accounting services can be improved if you can work on your strengths, as well as correct the weaknesses of the company or area where you lose points. SWOT-analysis is considered as a tool of strategic management to determine the feasibility of using accounting outsourcing as a way to optimize the enterprise. SWOT consists mainly of two main parts: strengths and weaknesses, which will indicate the internal aspect, and threats and opportunities related to external factors for the company (but those that are present in the environment). In essence, we test the effectiveness of the accounting services provided by the contractors that your business provides against this background.

With this analysis, the firm can understand the problems, ie where they lack work and why, because these are periods during the year when work becomes fragile. Why this happens is best analyzed because of it. A set of business goals are things that outsourcing companies need to invest because simple marketing is not enough. The analysis of advantages and disadvantages of accounting outsourcing is carried out and the necessity of SWOT-analysis of potential risks and advantages of using perspectives of accounting outsourcing is emphasized.

The internal and external environment was analyzed using an extended SWOT analysis model from the standpoint of strengths and weaknesses, opportunities and expected threats. Based on the results of the SWOT-analysis, a matrix has been formed that will allow predicting threats and potential opportunities at the stage of planning the use or refusal to use accounting outsourcing services.

Keywords: outsourcing, accounting, accounting functions, competitiveness, SWOT analysis, weaknesses, strengths, threats, opportunities.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями

Сучасні підприємства функціонують в мінливих економічних умовах, що викликає необхідність наявності певного запасу ресурсів для забезпечення безперервної діяльності як основних, так і допоміжних її видів. При цьому спостерігаються в структурі підприємства зайві непрофільні підрозділи, ресурси між якими розподіляються нерівномірно. Обмеженість ресурсів вимагає відшукувати додаткові резерви, шляхи скорочення витрат. Резерви можуть бути знайдені як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі. У першому випадку вдосконалюються технології, оптимізується використання робочого часу тощо. Пошук резервів у зовнішньому середовищі пов'язаний з різними формами взаємодії підприємств, де особливе місце займає аутсорсинг. Фактично, використовуючи аутсорсинг, підприємства передають частину функцій, операцій або навіть бізнес-процесів іншому виконавцю, який не входить в організаційну структуру підприємства. Головне завдання аутсорсингу – екстерналізація непрофільних видів діяльності до спеціалізованих третіх сторін, звільнення підприємства від певних функцій, залучаючи сторонніх фахівців для більш ефективного використання ресурсів. Такі компанії можуть одночасно зосередитись на своїх основних компетенціях, що призведе до підвищення конкурентоспроможності. Термін «екстерналізація» часто використовується в зарубіжних публікаціях як синонім поняття «аутсорсинг» [9]. Причиною використання аутсорсингу, особливо бухгалтерського, стала нестача спеціалістів в області бухгалтерських послуг для малого та середнього бізнесу (МСБ), які не мають можливості утримувати штат кваліфікованих бухгалтерів з гідною оплатою праці. Зважаючи на зростаючу кількість підприємств МСБ, компанії-аутсорсери бухгалтерських послуг змушені постійно знижувати витрати і підвищувати якість обслуговування, щоб залишатися конкурентоспроможними на ринку. Натомість, проведення SWOT-аналізу послуг бухгалтерського

аутсорсингу сприятимуть визначенню сильних та слабких сторін зазначених послуг, а також визначенню шансів та загроз, що перешкоджають їх розвитку в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Базові теоретико-методологічні основи аутсорсингу сформульовані у працях Ляхович Г.І. [5], Омельченко Л. С. [6], Скакун Л.С. [8] та ін. У зарубіжній економічній науковій літературі питання аутсорсингу досліджені значно глибше [9–12]. Автори особливу увагу приділяють проблемам у виборі постачальника бухгалтерських послуг, дослідженню практики на основі результативності, креативності. В Україні за останні 2–3 роки значно зріс інтерес до проблематики, пов'язаної з аутсорсингом, в тому числі і бухгалтерських послуг. До числа найбільш значних робіт можна віднести праці Дідух О.В., Ляхович Г.І., Поплюйко А.М., Скакун Л.С., Садчикова І.В., Саїнчук А.О.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття

Аутсорсинг як один з факторів підвищення конкурентоспроможності підприємств розглядається достатньо глибоко на відміну від досліджень його сильних та слабких сторін, шансів та небезпек, що сприяють актуальності зазначеної проблематики. Незважаючи на значну кількість досліджень, відсутнє чітке формулювання основних напрямків розвитку ринку бухгалтерського аутсорсингу через систематизацію наявної інформації про його сильні і слабкі сторони, потенційні можливості та загрози.

Формулювання цілей статті

Метою статті є проведення SWOT-аналізу послуг бухгалтерського аутсорсингу.

Виклад основного матеріалу

Незалежно від типу і розміру підприємства, попередньою умовою для успішного ведення бізнесу, який включає в себе комплексну діяльність, є наявність різних компетенцій, навичок і ресурсів. Підприємництво вимагає поєднання юридичних та економічних знань з обізнаністю таких областей, як менеджмент, психологія і багатьох інших. Розуміння в області економіки неминуче включають в себе бухгалтерські знання, які необхідні для функціонування будь-якої компанії.

Аутсорсинг бухгалтерських послуг (бухгалтерський аутсорсинг) з позиції методології є видом підприємницької діяльності з надання допомоги в організації і веденні бухгалтерського обліку кваліфікованими спеціалістами (аутсорсерами) або ж часткової передачі певних бізнес-процесів підприємства на платній основі відповідно до чітко обумовлених в укладених договорах умов виконання. Підприємства можуть вдаватися до як нетривалих за часом послуг бухгалтерів або компаній-аутсорсерів, мати разовий характер, так і передати ведення бухгалтерського обліку на тривалий термін. Власники та керівники компаній все частіше довіряють облікові функції стороннім організаціям, які мають штат висококваліфікованих бухгалтерів і дають відповідні гарантії на проведення робіт.

В останні роки конкуренція на ринку бухгалтерських послуг зростає і продовжує зростати. З'явилося безліч компаній, які надають послуги аутсорсингу облікових функцій. Одним вже вдалося зайняти свою частку ринку і сформувати базу клієнтів, інші перебувають на етапі входження в ринок. Але в обох випадках головними завданнями компаній-аутсорсерів є безперервний розвиток бізнесу і розширення клієнтської бази.

Український ринок перебуває на стадії розвитку і з кожним роком аутсорсинг стає все більш популярним. Міжнародна асоціація IAOP (International Association of Outsourcing Professionals) – найбільша міжнародна асоціація постачальників та користувачів сервісних послуг, оприлюднила щорічний рейтинг найкращих агентських компаній – The Global 2020 Outsourcing 100. У рейтингу представлено 21 компанію з офісами в Україні, з них 13 – компанії з українським капіталом [13]. Протягом 2019–2020 рр. спостерігається стійка тенденція до зростання обсягів реалізованих аутсорсингових бухгалтерських послуг (див. рис. 1).

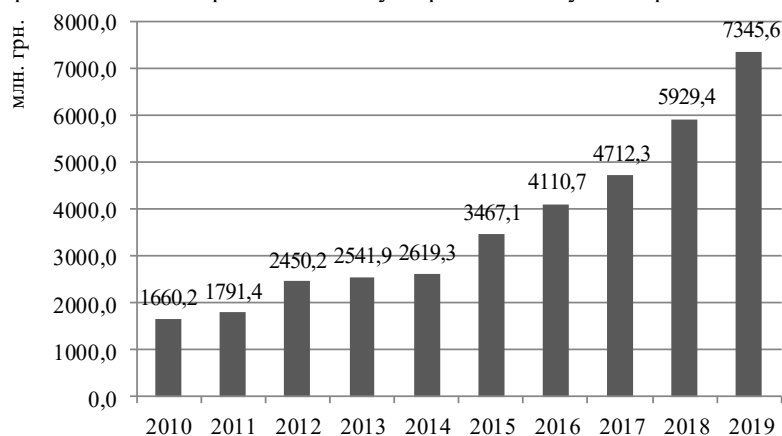

Рис. 1. Обсяг реалізованих послуг (КВЕД 69.20) у 2010–2019 роках

Джерело: сформовано за даними Державної служби статистики України [14]

За підсумками 2019 року сектор аутсорсингу облікових функцій (бухгалтерський і податковий облік, розрахунок заробітної плати, фінансова звітність, кадрове діловодство та ін.) отримав 7,4 млрд грн, а за десять років обсяг наданих послуг збільшився майже в 7 разів. Проте динаміка зростання обсягу реалізації послуг відрізняється від темпів збільшення кількості суб'єктів господарювання, які надають послуги (рис. 2).

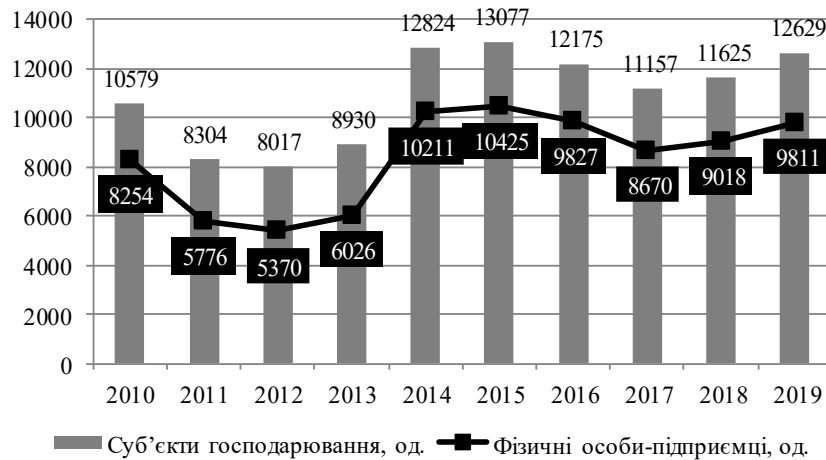

Рис. 2. Кількість суб'єктів господарювання (КВЕД 69.20) у 2010–2019 роках

Джерело: сформовано за даними Державної служби статистики України [14]

За 10 років кількість суб'єктів господарювання (КВЕД 69.20) збільшилася на 19,4 % (на 2050 од.), при цьому кількість підприємств – лише на 439 одиниць. У даний час провайдерми аутсорсингу облікових функцій виступають з одного боку, компанії, спеціалізовані в цій області, а з іншого – аудиторські, консалтингові компанії, які надають бухгалтерські послуги. Очевидним є те, що на ринку існує конкуренція. У зв'язку з цим необхідно проводити постійний системний моніторинг ринку, зокрема за такими напрямками, як обсяг фактично спожитих послуг; види послуг, якими найчастіше користуються підприємства-клієнти; ціни на бухгалтерські аутсорсингові послуги; система ціноутворення (залежно від обсягів, видів послуг та інших особливих умов їх надання – залежно від розмірів та організаційно-правової форми підприємства, від сфери та галузі діяльності тощо).

Залишатися конкурентоспроможним на ринку, ефективно просувати існуючі послуги, які приносять аутсорсинговій компанії дохід, можливо тільки при досконалому розумінні потреб потенційних клієнтів і їх потреб. З метою вивчення конкурентоспроможності, конкурентних позицій на ринку доцільне проведення маркетингових досліджень, використовуючи STEP- і SWOT-аналіз, бенчмаркінг.

Більшість науковців в своїх працях дотримуються позиції, що одним з дієвих методів дослідження конкурентоспроможності є діагностика зовнішнього і внутрішнього середовища організації, тобто визначення та аналіз факторів, які можуть впливати на діяльність компанії. Одним з інструментів дослідження середовища є досить відомий метод – SWOT-аналіз [7, с. 37–38]. SWOT-аналіз – це визначення сильних і слабких сторін підприємства на ринку, зовнішніх загроз і можливостей, які можуть перешкодити або ж допомогти компанії в її діяльності і розвитку. SWOT-аналіз відносять до групи ситуаційних і проводять для того, щоб перед компанією з'явилася чітка картина щодо зовнішніх сил, тенденцій і перешкод на ринку, в умовах яких вона має намір працювати та зайняти конкурентоспроможну позицію. Якщо в якості об'єкта дослідження обирати ринок бухгалтерського аутсорсингу, то мета SWOT-аналізу полягає в чіткому формулюванні основних напрямків розвитку ринку через систематизацію наявної інформації про його сильні і слабкі сторони, а також визначенні потенційних можливостей та загроз, що діють на ринок ззовні (див. табл. 1).

Економічна доцільність використання бухгалтерського аутсорсингу полягає у заощадженні фінансових ресурсів підприємством-замовником, яке передає сторонній компанії-аутсорсеру ведення бухгалтерського обліку, тобто зникає потреба утримувати власний штат бухгалтерів, відповідно зменшується фонд оплати праці (аутсорсер платить зарплату своїм співробітникам і виконує зобов'язання по податкам і зборам самостійно). При цьому виконавці послуг – досвідчені професіонали найвищого рівня, які ведуть справи неупереджено та об'єктивно, оскільки аутсорсери зацікавлені в якості послуг, які надають, і фінансово відповідають перед покупцем послуг.

Передача виконавцю бухгалтерських функцій дозволить підприємству-замовнику зосередити внутрішні ресурси на досягненні стратегічних цілей свого бізнесу. Аутсорсинг підвищує якість і гнучкість роботи співробітників. З'являється можливість зосередити свою увагу на більш ефективному використанні матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, на скороченні витрат. Зниження витрат завжди було основним інструментом підвищення ефективності і рентабельності суб'єкта господарювання. Бухгалтерський аутсорсинг дозволить не тільки знизити витрати, а й дасть доступ до новітніх управлінських та

інформаційних технологій, дозволяючи бізнесу, особливо малому та середньому, розвиватися і вирішувати більш масштабні завдання. Це може підвищити інвестиційну привабливість підприємства і його конкурентоспроможність. Аутсорсинг може усунути джерела ризику, що буде забезпечувати стратегічну безпеку підприємства.

Таблиця 1

SWOT-аналіз послуг бухгалтерського аутсорсингу

S – strengths (сильні сторони)	W – weaknesses (слабкі сторони)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна доцільність, зниження витрат підприємства-замовника. Фокусування компанії-замовника на основній діяльності. 2. Високий рівень професіоналізму бухгалтерів-виконавців послуг 3. Незалежність і об'єктивність ведення обліку. 4. Безперервність ведення бухгалтерського обліку. 5. Для замовника - фінансова відповідальність аутсорсера. 6. Постійна можливість отримати консультації. 7. Розподіл ризиків між підприємством-замовником послуг та виконавцем. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недосконала законодавча база по аутсорсингу. 2. Неможливість довгостроково планувати витрати на бухгалтерський облік (вартість послуг залежить від багатьох факторів, зокрема обсягу отриманих послуг, методів ціноутворення тощо). 3. Непрозорий алгоритм розрахунку вартості послуг (часто необгрунтовано завищена вартість послуг). 4. Відсутність контролю за аутсорсером. 5. Фінансова відповідальність аутсорсера.
O – opportunities (можливості)	T – threats (загрози)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мінімізація ризиків, уникнення ризику. 2. Посилення стратегічної безпеки підприємства-замовника. 3. Зростання інвестиційної привабливості підприємства-замовника. 4. Підвищення ефективності бізнесу. 5. Підвищення кваліфікації персоналу. 6. Доступ до нових знань і технологій 7. Додатковий доступ до фінансових ресурсів 8. Передача відповідальності за виконання конкретних функцій 9. Самостійне виконання окремих облікових функцій, які не передаються аутсорсеру. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дотримання конфіденційності. Витік інформації внаслідок непрофесіоналізму або нечесності. 2. Втрата контролю підприємством-замовником над власними ресурсами. 3. Непередбачуване розірвання договору, невиконання умов договору, небажання у аутсорсингової фірми переглядати вартість договору, банкрутство фірми-аутсорсера. 4. Бажання замовника отримати дешеві послуги, може призвести до співпраці з аутсорсером, який має низький рівень професіоналізму фахівців 5. При укладанні договору підприємство-замовник може приховати важливі питання діяльності, що може призвести до несподіваного зростання вартості послуг у майбутньому. 6. Втрата уваги до замовника через велику кількість клієнтів.

Джерело: власна розробка автора

Аутсорсинг має беззаперечні переваги (заощадження фінансових ресурсів, оптимізація оподаткування [1, п. 198.1–198.3], юридичний та фіскальний супровід та ін.), але, як і будь-яка інша сфера, він має і свої недоліки. І, в першу чергу, це ставлення до аутсорсингу бухгалтерських послуг в частині небезпеки витоку інформації, адже дотримання конфіденційності – один з базових принципів взаємодії професійної аутсорсингової компанії з клієнтами. Саме тому багато керівників підприємств з недовірою ставляться до аутсорсерів. Потрібно пам'ятати, що керівник може управляти інформаційними потоками та надавати інформацію, що потрібна для оформлення бухгалтерської фінансової або податкової звітності. Серед недоліків виділяють втрату контролю над власними ресурсами, функцій; відсутність законодавчого регулювання; складність отримання відомостей щодо професійного рівня аутсорсера; втрата компетенцій аутсорсером, його банкрутство; зниження якості послуг внаслідок внутрішніх проблем аутсорсера [2, с. 93; 3; 4, с. 8]. Вагомий недолік аутсорсингу – непрозорість діяльності аутсорсера для більшості клієнтів, тобто неможливість проконтролювати виконавців в режимі реального часу. Ця проблема є одним з найбільш істотних обмежень аутсорсингу, проте її вирішення аутсорсером можна використати для набуття конкурентних переваг шляхом пропозиції своїм клієнтам використовувати інтернет-доступ в систему, де проводиться ведення бухгалтерського обліку замовника. Така схема роботи відкриє нові можливості перед клієнтами, зокрема самостійне виконання облікових функцій, які не хочуть передавати аутсорсеру. Дана модель знизить залежність від аутсорсера.

Розглядаючи аутсорсинг у перспективі, стає очевидним посилення споживчих якостей послуги за рахунок ліквідації виявлених недоліків при одночасному перетворенні підходу до формування, накопичення та використання облікової інформації. Саме тут необхідні системні перетворення. Такими здатна стати трансформація правил бухгалтерського обліку.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі

Аутсорсинг є одним із способів оптимізації діяльності підприємств за рахунок концентрації зусиль на основній діяльності та передачі непрофільних функцій зовнішнім спеціалізованим компаніям. Компанії, які надають послуги з організації бухгалтерського обліку, забезпечують збір і обробку інформації, мають фахівців відповідної кваліфікації і можуть їх залучати для одночасної участі в обслуговуванні низки клієнтів. Отже, кожен клієнт оплачує тільки частину часу кожного з фахівців, що знижує загальну вартість послуг для кожної окремо взятого підприємства. Проведений SWOT-аналіз показує, що залучення аутсорсингової компанії для ведення бухгалтерського обліку має більше переваг і можливостей, ніж недоліків і загроз. Також важливо відзначити, що при ретельному виборі компанії-аутсорсера можна позбутися майже всіх мінусів і ризиків. Перспективи подальших розвідок у даному напрямі лежать в площині визначення конкурентоспроможності аутсорсингових компаній на ринку бухгалтерських послуг.

Література

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI, поточна редакція від 25.02.2021. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top>
2. Бутов А. М. Фінансовий аутсорсинг та його застосування в управлінні діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / А. М. Бутов // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Вип. 5. – С. 91–94. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_5_20. – (Дата звернення 23.03.2021).
3. Кесарчук Г.С. Бухгалтерський аутсорсинг: поняття, види, переваги та недоліки [Електронний ресурс] / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. – 2014. – Вип. 1. – С. 201–204. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2014_1_41. – (Дата звернення 23.03.2021). – Назва з екрана.
4. Лабурцева О.І. Зниження витрат підприємства за допомогою аутсорсингу: зарубіжний досвід / О.І. Лабурцева // Інвестиції: практика та досвід. – 2020. – № 3. – С. 5–9.
5. Ляхович Г.І. Розвиток організації бухгалтерського обліку на засадах аутсорсингу: теорія та методологія : монографія / Г. І. Ляхович. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2018. – 300 с.
6. Омельченко Л. С. Финансовый аутсорсинг : учебное пособие / Л. С. Омельченко, С. О. Календжян, О. Е. Лакионова. – Мариуполь : ПТТУ, 2016. – 24 с.
7. SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств : конспект лекцій / укладач І.Ю. Аблєєва. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – С. 37–38.
8. Скакун Л.С. Бухгалтерський облік в умовах аутсорсингу : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 ; Житомир. держ. технол. ун-т / Скакун Л.С. – Житомир, 2010. – 21 с.
9. Hadrovic Zekic B., Drazic Lutilsky I. and Liovic D. 2018. (Prior) knowledge of accounting as a comparative advantage when selecting accounting service provider. Ekonomski vjesnik/ECONVIEWS. 31(1). pp. 75–84. URL: <https://cutt.ly/Y17hv5k> – (Дата звернення 23.03.2021). – Назва з екрана.
10. Omizzolo Lazzarotto B., Borchardt M., Pereira G. and Almeida C. Analysis of management practices in performance-based outsourcing contracts. Business Process Management Journal, 20(2). pp. 178–194. URL: <https://doi.org/10.1108/BPMJ-01-2013-0007> (23.03.2021).
11. Remenaric B., Kenfelja I. and Mijoc I. Creative accounting – Motives, techniques and possibilities of prevention. Ekonomski vjesnik/ECONVIEWS. 2018. 31(1). pp. 193–199. URL: <https://cutt.ly/9I7ISPa>
12. Rogosic Andrijana. Accounting outsourcing issues. Eurasian Journal of Business and Management, 7(3), 2019, 44-53. URL: <https://cutt.ly/SI7ogOp> (23.03.2021).
13. The Global 2020 Outsourcing 100. URL: <https://www.iaop.org/Content/25/195/5148>
14. Офіційний сайт Державної служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

References

1. Podatkovi kodeks Ukrainy [Elektronnyi resurs] : Zakon Ukrainy vid 2 hrudnia 2010 roku № 2755-VI, potoczna redaktsiia vid 25.02.2021. – Rezhym dostupu : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top>
2. Butov A. M. Finansovyi autsorsynh ta yoho zastosuvannia v upravlinni diialnistiu pidpriemstva [Elektronnyi resurs] / A. M. Butov // Prychomomorski ekonomichni studii. – 2016. – Vyp. 5. – S. 91–94. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_5_20. – (Data zvernennia 23.03.2021).
3. Kesarchuk H.S. Bukhhalterskyi autsorsynh: poniattia, vydy, perevahy ta nedoliki [Elektronnyi resurs] / H.S. Kesarchuk // Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Ser.: Ekonomika. – 2014. – Vyp. 1. – S. 201–204. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2014_1_41. – (Data zvernennia 23.03.2021). – Nazva z ekrana.
4. Laburtseva O.I. Znyzhennia vytrat pidpriemstva za dopomohoiu autsorsynhu: zarubizhnyi dosvid / O.I. Laburtseva // Investytsii: praktyka ta dosvid. – 2020. – № 3. – S. 5–9.
5. Liakhovych H.I. Rozvytok orhanizatsii bukhhalterskoho obliku na zasadakh autsorsynhu: teoriia ta metodolohiia : monohrafiia / H. I. Liakhovych. – Ivano-Frankivsk : Vydavets Kushnir H.M., 2018. – 300 s.
6. Omelchenko L. S. Fynansovyi autsorsynh : uchebnoe posobie / L. S. Omelchenko, S. O. Kalendzhian, O. E. Laktyonova. – Maryupol : PHTU, 2016. – 24 s.
7. SWOT-analiz sotsio-ekonomiko-ekolohichnoho stanu pidpriemstv : konspekt lektsii / ukladach I.Iu. Ablieieva. – Sumy : Sumskyi derzhavnyi universytet, 2020. – S. 37–38.
8. Skakun L.S. Bukhhalterskyi oblik v umovakh autsorsynhu : avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : spets. 08.00.09 ; Zhytomyr. derzh. tekhnol. un-t / Skakun L.S. – Zhytomyr, 2010. – 21 s.
9. Hadrovic Zekic B., Drazic Lutilsky I. and Liovic D. 2018. (Prior) knowledge of accounting as a comparative advantage when selecting accounting service provider. Ekonomski vjesnik/ECONVIEWS. 31(1). pp. 75–84. URL: <https://cutt.ly/Y17hv5k> – (Data zvernennia 23.03.2021). – Nazva z ekrana.
10. Omizzolo Lazzarotto B., Borchardt M., Pereira G. and Almeida C. Analysis of management practices in performance-based outsourcing contracts. Business Process Management Journal, 20(2). pp. 178–194. URL: <https://doi.org/10.1108/BPMJ-01-2013-0007> (23.03.2021).
11. Remenaric B., Kenfelja I. and Mijoc I. Creative accounting – Motives, techniques and possibilities of prevention. Ekonomski vjesnik/ECONVIEWS. 2018. 31(1). pp. 193–199. URL: <https://cutt.ly/9I7ISPa>
12. Rogosic Andrijana. Accounting outsourcing issues. Eurasian Journal of Business and Management, 7(3), 2019, 44-53. URL: <https://cutt.ly/SI7ogOp> (23.03.2021).
13. The Global 2020 Outsourcing 100. URL: <https://www.iaop.org/Content/25/195/5148>
14. Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhba statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.ukrstat.gov.ua/>